

Obiteljske veze

Redatelj: Hirokazu Kore-eda

Obitelj nije samo zbroj svojih članova

Baveći se svojom omiljenom temom, proslavljeni japanski režiser Hirokazu Kore-eda i u "Obiteljskim vezama" analizira što u suvremenom društvu čini obitelj i koji je njen smisao. Pri tome dovodi u pitanje presudnu važnost krvnog srodstva i pita može li odabrana obitelj zamjeniti stečenu te koja je uloga društva u tome.

Mada smještena na samo dno društvene ljestvice i za preživljavanje pribjegava sitnim krađama po trgovinama, obitelj Shibata osvaja simpatije gledatelja ljubavlju, brigom i obzirom s kojima se njenih pet članova međusobno odnose. Njihovu toplinu i nježnost osjeća i Yuri, zanemarena petogodišna djevojčica koju su promrzlu i gladnu pronašli na ulici i primili u svoje okrilje.

No, to je tek prvi sloj priče koja će na svom kraju prikazati Shibate u puno drugačijem svjetlu otkrivši svu složenost likova i njihovih odnosa.

To razotkrivanje Kore-eda radi polako nižući kadrove njihove svakodnevnice i tek suptilno naznačujući mrlje na naizgled skladnoj slici. U prizore sretnih trenutaka stavlja i naznake njihove prolaznosti. Tako vatromet koji ozarena obitelj gleda iz mračne dubine nagovještava dramatične promjene, a pijesak života koji je iscurio kroz bakine prste, njenu smrt i početak urušavanja krhke zajednice koju je ona držala na okupu. Kada prozre trik s maramicama kojim otac zabavlja djecu, fina mimika lica buntovnog tinejdžera govori da je konačno prozreo i oca. Ne mireći se sa slabostima sustava vrijednosti i moralnih principa koje su Shibate izgradili u svom mikro svijetu, zadaje mu posljednji udarac.

Konačno, na ruševinama njihovih života Kore-eda s puno suosjećanja do kraja razgolićuje svoje nesretne i traumatizirane likove koji su pokušali pronaći utočište u ovoj neobičnoj obitelji.

U posljednjem djelu radnja se ubrzava. Mračne tajne su isplivale na površinu i institucije brzo i efikasno, ali bez empatije provode zakonske norme pokazujući pri tom duboki jaz između realnog života i propisa. Tragičnu površnost društvene intervencije – Yurin povratak u "sigurnost" doma bioloških roditelja, nasilnika bez osjećaja i brige – otkriva posljednji kadar u kojem ona recitira brojalicu koju su je naučili Shibate i tužno gleda preko ograde balkona.

Brojni čimbenici određuju, utječu i oblikuju obitelj, ali ono "što sve sretne obitelji čini sličnima", bile one stečene ili odabrane, su ljubav, briga i toplina koji vežu njene članove. Crtež nasmijanih šarenih likova koji veselo skaču na obali mora, sjećanje na prekrasan dan sa Shibatama, govori koju obitelj bi odabrala Yuri.

Jadranka Bilić